

Valmismatkalain uudistaminen uuden matkapakettidirektiivin johdosta

Lainsäädäntöneuvos Katri Kummoinen

oikeusministeriö

Taustaa

- Korvaa direktiivin 1990/314/ETY
- Tarve ajantasaistaa sääntely
- Samantyyppisten palveluyhdistelmien tarjoajien yhdenmukainen kohtelu
- Sisämarkkinoiden toimivuuden parantaminen
- Kuluttajansuojan parantaminen

Aikataulu

- Direktiivi 2015/2302 annettiin 11/2015
- Kansalliset säännökset direktiivin täytäntöön panemiseksi on annettava viimeistään 1.1.2018 ja niitä on sovellettava 1.7.2018 alkaen.
- Oikeusministeriö asetti 6/2016 työryhmän valmistelemaan lainsäädäntömuutoksia direktiivin täytäntöön panemiseksi. Työryhmän määräaika päättyy 3/2017.
- Työryhmämietintö lausuntokierrokselle 4/2017
- Hallituksen esitys samaan aikaan työ- ja elinkeinoministeriössä valmisteilla olevien lainsäädäntömuutosten kanssa; syksy 2017 ?

Eräitä käsitteitä

- **Matkapalvelu:**

- 1) kuljetus

- 2) majoitus muussa kuin asumistarkoituksessa

- 3) auton, A-luokan ajokorttia edellyttävän moottoripyörän tms. moottoriajoneuvon vuokraus

- 4) muu matkailupalvelu, joka ei ole olennainen osa edellä tarkoitettua matkapalvelua; tällaisen muun palvelun on oltava vähintään 25 % yhdistelmän arvosta

- **Matkapaketti:** vähintään kahden erityyppisen samaa matkaa tai lomaa varten yhdistetyn matkapalvelun yhdistelmä, jos

- a) palvelut yhdistää yksi eh etukäteen tai matkustajan pyynnöstä/valinnan mukaan, ennen kuin kaikki palvelut kattava yksi sopimus tehdään, TAI

Matkapaketin käsite

b) riippumatta siitä, tehdäänkö yksittäisten matkapalvelujen tarjoajien kanssa erillisiä sopimuksia, jos kyseisiä palveluja

- i. ostetaan yhdestä myyntipisteestä ja palvelut valitaan ennen kuin matkustaja sitoutuu maksamaan (**esim. ostoskori**)
- ii. tarjotaan tai myydään yhteis- tai kokonaishintaan
- iii. mainostetaan tai myydään matkapakettina tms. nimikkeellä
- iv. yhdistetään sen jälkeen, kun on tehty sopimus, jolla eh antaa matkustajalle oikeuden tehdä valintoja erityyppisten matkapalvelujen valikoimasta (**esim. lahjakortti**), TAI

Matkapaketin käsite

v) ostetaan eri elinkeinonharjoittajilta

- käyttäen toisiinsa kytkettyjä verkkovarausmenettelyjä, joissa matkustajan nimi, maksutiedot ja s-postiosoite siirtyvät 1. elinkeinonharjoittajalta yhdelle tai useammalle muulle elinkeinonharjoittajalle ja

- sopimus jälkimmäisten kanssa tehdään viimeistään 24 t. ensimmäisen matkapalvelun varauksen vahvistamisen jälkeen

Muutokset nykytilaan

- Uusi laki matkapalveluyhdistelmistä, joka korvaisi valmismatkalain
- Valmismatkan sijasta käytettäisiin käsitettä ”matkapaketti”.
- Ratkaisevaa ei olisi enää, suunnitteleeko EH itse matkapalvelujen yhdistelmän vai matkustaja itse ja tapahtuuko kokoaminen etukäteen ennen sopimuksen tekemistä.
- Matkapalvelut jakautuvat neljään ryhmään. Riittää, että hankitaan kaksi erityyppistä matkapalvelua samaa matkaa tai lomaa varten.
- Kyse voi olla matkapaketista myös silloin, kun matkapalveluista tehdään erilliset sopimukset palvelun tarjoajien kanssa.
- Matkapalvelut, jotka hankitaan liikematkustamista koskevan yleisen sopimuksen perusteella, eivät kuuluisi soveltamisalaan.

Yhdistetty matkajärjestely

- min. 2 erityyppisen matkapalvelun yhdistelmä, jossa erilliset sopimukset yksittäisten palveluntarjoajien kanssa, jos elinkeinonharjoittaja edesauttaa:
 - a. palvelujen erillistä valintaa ja maksamista yhden yhteydenoton aikana, tai
 - b. yhden tai useamman täydentävän matkapalvelun hankkimista toiselta eh:lta kohdennetusti, jos sopimus jälkimmäisen kanssa tehdään viimeistään 24 tuntia ensimmäisen matkapalvelun varauksen vahvistamisen jälkeen (esim. linkki toisen palvelun tarjoajan sivustolle).

Muutokset liittyen yhdistettyihin matkajärjestelyihin

- Kokonaan uuden tyyppinen matkapalvelujen yhdistelmä lain soveltamisalaan
- Yhdistetyn matkanjärjestelyn syntymistä edesauttava EH (esim. matkatoimisto tai matkapalvelun tarjoaja) ei olisi kuitenkaan matkanjärjestäjä, vaan tätä koskisivat lähtökohtaisesti vain laissa säädetyt uudet tiedonantovelvoitteet
- Poikkeuksen muodostaisivat tapaukset, joissa tämä EH laiminlyö säädetyt tiedonantovelvoitteet. Tällöin EH:ta koskisivat säännökset mm. matkan toteuttamisesta.
- Toisella EH:lla vain velvollisuus ilmoittaa 1. EH:lle sen matkapalvelua koskevan sopimuksen tekemisestä, jonka johdosta yhdistetty matkajärjestely syntyy.

Muita eroja verrattuna nykyainsäädäntöön

- Kattavat, nykyistä yksityiskohtaisemmat säännökset tiedoista, jotka on annettava ennen matkapakettisopimuksen tekemistä. Lisäksi olisi annettava vakiotietolomake matkustajan lakiin perustuvista oikeuksista.
 - Ei enää säännöksiä matkaesitteisiin sisällytettävistä tiedoista.
 - Ns. click through –paketeissa kunkin EH:n annettava tiedot itse tarjoamastaan matkapalvelusta + tiedot siirtäneen EH:n vakiotietolomake
- Säännös sopimuksen syntymisestä, kun kyse on ulkomaille tehtävästä pakettimatkasta?

Muita eroja verrattuna nykylainsäädäntöön

- Matkustajalle rajoittamaton oikeus peruuttaa matka ennen matkan alkua
- Matkanjärjestäjällä kuitenkin oikeus saada asianmukainen ja perusteltu korvaus peruuttamistapauksessa. Oikeus korvaukseen on myös tapauksissa, joissa matkustajalla on subjektiivinen, painava syy (esim. oma tai lähiomaisen vakava sairaus tai tapaturma) peruuttaa matka.
- Matkanjärjestäjän oikeus peruuttaa matka vähäisen osanottajamäärän tai ylivoimaisen esteen vuoksi pääosin ennallaan
 - ei kuitenkaan velvollisuutta tarjota korvaavaa matkaa alkuperäisellä hinnalla eikä maksaa korvausta matkustajalle hyödyttömiksi tulleista kuluista

Muita eroja verrattuna nykylainsäädäntöön

- Hinnan korottaminen tai alentaminen ennen matkan alkua
 - Hinnanalennukset tehtävä aina matkan alkuun asti; ei enää 20 päivän aikarajaa
- Nykyistä yksityiskohtaisemmat säännökset muiden kuin hintaa koskevien sopimusmuutosten tekemisestä ennen matkan alkua -
 - Jos muutokset ovat huomattavia, matkustajalla olisi valintansa mukaan joko oikeus peruuttaa sopimus ilman peruuttamismaksun suorittamista tai pysyä sopimuksessa ja saada muutoksia vastaava hinnanalennus.

Muita eroja verrattuna nykylainsäädäntöön

- Matkustajalle oikeus itse korjata palvelussa oleva virhe, jos virhettä ei korjata viipymättä tai matkustajan asettamassa kohtuullisessa määräajassa, sekä saada virheen korjauksesta aiheutuneet kustannukset matkanjärjestäjältä.
- Jos matkustajan paluuta ei ole mahdollista toteuttaa väistämättömien ja poikkeuksellisten olosuhteiden vuoksi, myös matkanjärjestäjä vastaa aiheutuvista ylimääräisistä majoituskustannuksista. Vastuu rajautuu tällöin pääsääntöisesti kolmeen yöhön.
- Vahingonkorvausvastuu tuottamuksesta riippumatonta.
 - Oikeus vahingonkorvaukseen kattaa nimenomaisesti myös lomanautinnon menetyksen (aikaisemmin ”vain” EU-tuomioistuimen ratkaisukäytännössä)

Jäsenvaltio-optioiden käyttö

- Direktiivi on täysharmonisoiva
- Poikkeukset:
 - a. Vastuutaho matkanjärjestäjän lisäksi matkanvälittäjä
 - b. Matkustajan oikeus perua muualla kuin eh:n toimitiloissa tehty sopimus
- Kansallisesti voidaan säätää, että direktiivin säännöksiä sovelletaan myös direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jääviin matkapalveluihin, kuten vaihto-oppilasmatkoihin tai yksittäisiin matkapalveluihin.